

**Poziv narodnim knjižnicama
za iskaz interesa za otkup knjiga uvrštenih na popise A i B u
2024. godini
i
Poziv nakladnicima za predlaganje knjiga
za otkup narodnim knjižnicama
u 2024. godini**

Uvjeti poziva, upute za prijavitelje i kriteriji za vrednovanje

Poziv za knjižnice je otvoren od 1. veljače do 28. veljače 2024.

Poziv za nakladnike je otvoren od 1. veljače do 20. listopada 2024.

CILJEVI POZIVA I PRIORITETI ZA DODJELU POTPORA

Provedbom mjere otkupa knjiga za narodne knjižnice Ministarstvo kulture i medija želi povećati dostupnost knjige, odnosno pisane riječi u kulturnome životu te promicati kulturu čitanja s ciljem afirmacije književnosti kao jedne od vodećih grana kulturne produkcije. Ova mjera provodi se kao dopuna redovnoj knjižničkoj nabavi za koju Ministarstvo kulture i medija također osigurava proračunska sredstva.

Ministarstvo kulture i medija osigurat će narodnim knjižnicama posebna namjenska sredstva za otkup knjiga prema ovom Javnom pozivu, a narodne knjižnice će samostalno nabavljati knjige tijekom cijele godine i to prema popisu A na kojem će biti knjige koje su knjižnice I. do VI. tipa dužne nabaviti te prema popisu B na kojem će se nalaziti knjige koje Ministarstvo kulture i medija preporučuje za otkup.

Otkupom knjiga obuhvaćaju se vrijedna djela suvremene domaće književnosti, prijevodi suvremene svjetske književnosti, djela od temeljne vrijednosti za nacionalnu kulturu i umjetnost, djela domaće i prijevodne (književne, znanstvene i stručne) esejistike i publicistike te vrijedne knjige i slikovnice za djecu i mlade.

Pri odabiru knjiga koje se predlažu za otkup prednost imaju vrijedna djela suvremene hrvatske književnosti i umjetnosti. Predlagat će se otkupljivanje i novih prijevoda relevantnih djela svjetske književnosti te iznimno važnih temeljnih djela iz društveno-humanističkog područja kojima se popunjavaju praznine u hrvatskoj kulturi i za kojima postoji potreba u narodnim knjižnicama. Za otkup se mogu predložiti najvažnija i najvrjednija djela suvremene domaće i prijevodne publicistike.

U skladu s potrebama narodnih knjižnica te s ciljem poticanja čitanja kod mlađih generacija naročita će se pozornost posvećivati vrednovanju knjiga za djecu i mlade i slikovnica, naročito suvremenih domaćih autora i ilustratora.

FORMALNI UVJETI POZIVA – Prihvatljivi prijavitelji

Za iskaz interesa za otkup knjiga, uvrštenih na popis A i popis B, mogu se javiti narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj koje na temelju Zakona o knjižnicama i knjižničkoj djelatnosti (Narodne novine 17/19, 98/19, 114/22) imaju pravo na prijavu.

Na Javni poziv za nakladnike mogu se prijaviti fizičke i pravne osobe koje su registrirane za obavljanje nakladničke djelatnosti u Republici Hrvatskoj i autori vlastitih izdanja koji su državljani Republike Hrvatske.

Isti prijavitelj za Javni poziv za nakladnike može podnijeti veći broj prijava. Za svaku knjigu podnosi se posebna prijava.

Knjige koje nakladnik prijavljuje ne smiju biti starije od šest mjeseci što se utvrđuje otisnutim mjesecom i godinom izdavanja te potvrdom Nacionalne i sveučilišne knjižnice o predanim obaveznim primjercima.

Razmatrat će se samo izdanja nakladnika koji se pridržavaju odredbi Sporazuma o jedinstvenoj cijeni knjige i koji su uz prijavu elektroničkim putem priložili potvrdu o dostavi obveznih primjeraka prijavljene knjige Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Nakladnici koji su u stečaju i koji imaju nepodmirene porezne obaveze te dugovanja prema Ministarstvu kulture i medija i protiv kojih se vodi pravni postupak ne mogu se prijavljivati na ovaj Javni poziv.

Ako se naknadnom provjerom utvrdi protupropisno poslovanje nakladnika ono će se sankcionirati uskraćivanjem svih potpora Ministarstva kulture i medija, a za sva odobrena i isplaćena sredstva u tekućoj godini tražit će se povrat.

VREMENSKI OKVIR – Hodogram aktivnosti*

Aktivnost vezana uz provedbu Javnog poziva	Datum
otvaranje Javnog poziva za nakladnike za predlaganje knjiga za otkup narodnim knjižnicama u 2024. godini	od 1. veljače
otvaranje Poziva za narodne knjižnice za iskaz interesa za cijelu godinu	od 1. veljače
zatvaranje Poziva za narodne knjižnice za iskaz interesa za cijelu godinu	do 28. veljače
sklapanje ugovora s narodnim knjižnicama za namjenska sredstva za otkup knjiga u 2024. godini i isplata 95 % odobrenih sredstava	ožujak 2024.
rok za prijavu knjiga početak rada Kulturnog vijeća za knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost na vrednovanju prijava	do 20. ožujka
	do 20. svibnja
	do 10. rujna
	do 20. listopada
objava popisa (A) propisanih i (B) preporučenih knjiga na www.min-kulture.gov.hr	do 15. travnja
	do 15. lipnja
	do 1. listopada
	do 5. studenoga
evidentiranje (u sustav ePrijavnica Ministarstva) knjiga s popisa A i B koje su knjižnice otkupile i inventarizirale	kontinuirano, odmah po inventarizaciji kupljenih knjiga
objavljivanje privremenih mjesečnih izvještaja o tijeku provedbe otkupa knjiga (na temelju podataka koje narodne knjižnice kontinuirano unose u sustav)	30. lipnja 30. rujna 30. prosinca
rok knjižnicama za kupnju knjiga i dostavu konačnog izvješća te isplata ostatka sredstava po ugovoru	15. prosinca 2025.

*Ministarstvo kulture i medija zadržava pravo izmjene okvirnog hodograma aktivnosti. Sve obavijesti i izmjene pravovremeno će se objaviti na www.min-kulture.gov.hr

POSTUPAK PRIJAVE

Prijave se u predviđenom roku podnose elektroničkim putem kroz sustav e-pisarnice.

Posebna prijavnica za otkup knjiga za iskaz interesa za knjižnice na obrascu koji je dostupan na stranicama Ministarstva na adresi: <https://e-prijavnice.min-kulture.hr/e-pisarnica>.

Posebna prijavnica za nakladnike na obrascu koji je dostupan na stranicama Ministarstva na adresi: <https://e-prijavnice.min-kulture.hr/e-pisarnica>.

Nakladnici za svaku knjigu moraju popuniti posebnu e-prijavnicu uz koju obavezno treba učitati:

- podatke o knjizi, autorima, prevoditeljima te priređivaču i/ili uredniku
- potvrdu Nacionalne i sveučilišne knjižnice o dostavljenim obveznim primjercima

Uz e-prijavnicu potrebno je dostaviti tiskani primjerak objavljene knjige fizičkim putem na adresu:

Ministarstvo kulture i medija

Služba za knjigu i nakladništvo (s naznakom: za otkup knjiga)

Runjaninova 2

10 000 Zagreb

E-prijavnice nakladnika uz koje nije dostavljen tiskani primjerak objavljene knjige (isključivo u navedenom roku) neće se razmatrati.

Ako prijavnica nije popunjena elektronički i dostavljena u elektroničkom obliku s obaveznim priložima u određenom roku te ako fizičkim putem nije dostavljen tiskani primjerak objavljene knjige navedene u prijavnici, prijava će se smatrati neprihvatljivom i neće se razmatrati.

Sva pitanja vezana uz Poziv mogu se postaviti elektroničkim putem, slanjem upita na adresu: prijavnice@min-kulture.hr (za tehnička pitanja) ili otkup.knjiga@min-kulture.hr.

VREDNOVANJE PRIJAVA

Sve u roku pristigle prijave administrativno i tehnički obrađuju nadležne stručne službe Ministarstva kulture i medija te utvrđuju udovoljavaju li sve prijavljene knjige formalnim uvjetima Javnoga poziva.

1.

Služba za knjižničnu djelatnost evaluira prijave narodnih knjižnica u skladu s uvjetima Poziva.

Narodne knjižnice iskazuju interes elektroničkim putem kroz sustav ePisarnice navodeći ukupni godišnji iznos koji smatraju potrebnim za otkup knjiga s popisa A i B tijekom cijele godine **ne manji od ukupno utrošenog iznosa za otkup knjiga u 2023. godini**, a sukladno potrebama i mogućnostima te tipu knjižnice. sukladno potrebama i mogućnostima te tipu knjižnice, a ne manji od utrošenog iznosa u 2023. godini.

Knjižnice od I. do VI. tipa bit će dužne kupiti najmanje jedan primjerak svih knjiga s popisa A, odnosno kupiti propisane knjige s popisa A u većem broju primjeraka ovisno o potrebama korisnika i broju sastavnica. Knjižnice VII. i VIII. tipa neće biti obvezne kupiti sve knjige popisa A, već će moći iskazati interes za otkup pojedinih knjiga s popisa A i B.

Za odobreni iznos za otkup knjiga s popisa A (obveznih knjiga) i popisa B (preporučениh knjiga), narodnim će knjižnicama biti jednokratno odobren godišnji iznos sredstava.

ODREĐIVANJE GODIŠNJEG IZNOSA

Najmanji iznos koji knjižnice mogu tražiti za otkup knjiga u 2024. godini treba biti jednak utrošenim sredstvima za ovu namjenu u 2023. godini, a najveći iznos po tipu knjižnice iznosi kako slijedi:

Tip knjižnice	Broj knjižnica	Broj stanovnika	Najveći iznos koji knjižnica može zatražiti za otkup u godini dana
I.	KGZ		265.500 €
II.	Rijeka, Split	100.000 – 250.000	85.000 €
III.	Osijek, Zadar, Velika Gorica	60.000 – 100.000	66.500 €
IV.	10 knjižnica	35.000 – 60.000	51.100 €
V.	9 knjižnica	20.000 – 35.000	39.200 €
VI.	36 knjižnica	10.000 – 20.000	26.000 €
VII.	90 knjižnica	3.000 – 10.000	10.600 €
VIII.	58 knjižnica	do 3.000	5.300 €

Na temelju iskazanog interesa narodnih knjižnica, donijet će se odluka o dodjeli namjenskih sredstava za otkup knjiga za svaku knjižnicu.

Knjižnice će sklopiti ugovor o korištenju sredstava Ministarstva kojim će se knjižnice obavezati da isplaćena sredstva troše namjenski za otkup knjiga s popisa A i B. Podatke o otkupljenim knjigama knjižnice su dužne odmah po inventarizaciji unositi u sustav ePisarnice radi praćenja tijeka realizacije ovog programa.

Po potpisivanju ugovora knjižnicama će se isplatiti **95% odobrenih sredstava**. Knjižnice će namjenska sredstva moći utrošiti najkasnije **do 31. siječnja 2025. godine**.

Odobrenim namjenskim sredstvima za otkup knjižnice će kupovati knjige s popisa A i B.

2.

Potpune i u roku pristigle prijave nakladnika za predlaganje knjiga za otkup upućuju se na razmatranje i vrednovanje nadležnom Kulturnom vijeću za knjižnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost <https://min-kulture.gov.hr/izdvojeno/izdvojena-lijevo/kulturne-djelatnosti-186/knjiga-i-nakladnistvo/kulturno-vijece-za-knjiznu-nakladnicku-i-knjizarsku-djelatnost-516/516> ili Stručnom povjerenstvu za dječju knjigu <https://min-kulture.gov.hr/izdvojeno/izdvojena-lijevo/kulturne-djelatnosti-186/knjiga-i-nakladnistvo/strucno-povjerenstvo-za-djecju-knjigu/14320>

Pri vrednovanju prijavljenih naslova Kulturno vijeće i Stručno povjerenstvo rukovode se temeljnim kriterijima navedenima u Javnom pozivu te pojedinačnom ocjenom kvalitete samih knjiga.

Opći su kriteriji otkupa knjiga za narodne knjižnice:

- visoka kvaliteta izvornog teksta
- kvaliteta prijevoda
- visoka kvaliteta tehničkog oblikovanja knjige.

Prijavljena se knjiga preporučuje za otkup kada je djelo izravno vezano uz postavke kulturne strategije, npr. uklanjanje nekog nedostatka u dotadašnjoj ponudi, promicanje vrijednosti kao i za djela koja se ističu iznimnom vrsnoćom i inovativnošću.

Narodnim će se knjižnicama za otkup predlagati:

- A. knjige koje su **knjižnice 1. do 6. tipa obavezne nabaviti**, najmanje jedan primjerak po knjižnici (knjižnice koje imaju veći broj sastavnica nabavljat će u skladu sa svojim potrebama veći broj primjeraka)

- B. knjige koje se preporučuju za otkup svim knjižnicama i koje knjižnice mogu nabavljati ovisno o svojim potrebama tijekom cijelog izvještajnog razdoblja i to najviše u 2 primjerka

Knjižnice 7. i 8. tipa mogu kupiti najviše 2 primjerka svih knjiga s popisa A i B tijekom cijele godine.

Za otkup narodnim knjižnicama će se predlagati:

- Vrijedna **beletristička izdanja**
 - o suvremena domaća poezija i proza
 - o kvalitetna prijevodna književnost – poezija i proza nova kvalitetno pripremljena izdanja domaćih klasika, uključujući izbore i antologije
 - o novi prijevodi klasičnih djela svjetske književnost, uključujući izbore i antologije koji donose nove interpretacije
 - o knjige za djecu i mlade
 - o slikovnice
 - o stripovi
- Vrijedna **nebeletristička izdanja**
 - o domaća i prijevodna esejistička djela
 - o knjige kritika s različitih područja kulture i umjetnosti
 - o knjige domaće i prijevodne publicistike
 - o znanstvene knjige, naročito iz društveno-humanističkog područja, primjerene za korištenje u narodnim knjižnicama
 - o vrijedne popularno-znanstvene knjige
- Vrijedna **izdanja namijenjena korištenju u čitaonici** koja udovoljavaju kriterijima izvrsnosti
 - o monografska izdanja, naročito s područja kulture i umjetnosti objavljena uz potporu Ministarstva
 - o temeljne referentne knjige (rječnici, enciklopedije i sl.)

Kulturno vijeće i Stručno povjerenstvo za dječju knjigu vrednuju prijavljene knjige razvrstane prema vrsti (navedenoj i označenoj u prijavnici) prema sljedećoj bodovnoj ljestvici:

kriterij	maksimalan broj bodova	ocjena Vijeća
estetska i/ili stručna vrijednost teksta (kvaliteta prijevoda, kvaliteta ilustracije, relevantnost autora i sl.)	35	
kvaliteta tehničke izvedbe i primjerenost cijene knjige	25	
ispunjavanje prioriteta javnog poziva (kulturno-umjetnička, znanstveno-obrazovna ili općedruštvena vrijednost djela)	25	
primjerenost za narodne knjižnice	15	
ukupan broj bodova	100	

Za otkup će se predlagati (popis B) izdanja ocijenjena sa 75 bodova.

Na popis A (knjige koje su knjižnice od 1. do 6. tipa dužne nabaviti) uvrstit će se knjige ocijenjene s više od 90 bodova.

Za otkup se neće predlagati:

- izdanja koja ne udovoljavaju formalnim uvjetima

- izdanja starija su od šest mjeseci u trenutku prijave
- knjige koje nemaju otisnutu maloprodajnu cijenu te mjesec i godinu izdavanja sukladno Sporazumu o jedinstvenoj cijeni knjige
- knjige za koje nije dostavljena potvrda o predaji obaveznih primjeraka Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici
- školski udžbenici i priručnici
- komercijalna izdanja
- izdanja koja svojom kvalitetom i tehničkom izvedbom ne zadovoljavaju profesionalne nakladničke standarde
- izdanja koja nisu prikladna za korištenje u narodnim knjižnicama
- ponovljena izdanja, osim iznimno i to ako od prethodnog izdanja nije prošlo više od 20 godina i djelo više nije dostupno u narodnim knjižnicama
- prijevodi s posrednih jezika, osim ukoliko je riječ o rijetkim jezicima za koje nema prevoditelja za hrvatski jezik
- knjige na stranim jezicima. **Iznimno se mogu za otkup predložiti** knjige hrvatskih izdavača koje nisu na hrvatskom jeziku uz uvjet da je **na knjizi jasno istaknuto na kojem su jeziku napisane**
- knjige čiji je sadržaj isključivo užeg lokalnog značaja. Nakladnike takvih vrijednih naslova uputit će se da svoja izdanja ponude izravno narodnim knjižnicama obrađenog i/ili zainteresiranog područja ili regije
- izdanja čija je maloprodajna cijena prema procjeni nadležnoga tijela previsoka u odnosu na stvarni trošak njihove produkcije i u nerazmjeru s realnim stanjem na tržištu Republike Hrvatske

Nakon provedenog postupka vrednovanja Kulturno vijeće za književnu, nakladničku i knjižarsku djelatnost u suradnji sa Stručnim povjerenstvom za dječju knjigu dostavlja ministrici kulture svoj prijedlog i to:

- A) popis knjiga koji su narodne knjižnice od 1. do 6. tipa dužne nabaviti u najmanje jednom primjerku
- B) popis knjiga koje se preporučuju za otkup narodnim knjižnicama

Oba popisa moraju sadržavati sljedeće elemente:

- autor(i) i naslov djela
- vrsta djela
- nakladnik
- maloprodajna cijena

Nakon donošenja odluka popisi A) i B) objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija sukladno indikativnom kalendaru.

REALIZACIJA OTKUPA KNJIGA (provode narodne knjižnice)

Po objavljivanju popisa A i B na mrežnim stranicama Ministarstva, sukladno indikativnom kalendaru, narodne knjižnice će moći započeti s unosom kupljenih i inventariziranih knjiga u sustav Ministarstva kulture i medija.

Knjižnice od 1. do 6. tipa dužne su kupiti najmanje jedan primjerak svih knjiga s popisa A, odnosno nabaviti propisane knjige u većem broju primjeraka ovisno o potrebama korisnika i broju sastavnica.

Knjige s popisa B preporučuju se za otkup narodnim knjižnicama ovisno o interesu i potrebama korisnika.

Knjižnice 7. i 8. tipa mogu kupiti neograničen broj primjeraka knjiga s popisa A i popisa B.

Odobrenim namjenskim sredstvima knjižnice će kupovati knjige s popisa A i B objavljenima na mrežnim stranicama Ministarstva te odmah po inventarizaciji kupljenih knjiga podatke o tome unositi elektroničkim putem u sustav Ministarstva, putem ePisarnice, s ciljem praćenja trošenja namjenskih sredstava i otkupa knjiga.

Slobodno birajući dinamiku knjižnice mogu, sukladno interesu i potrebama korisnika, knjige s popisa A i B kupovati tijekom cijele godine, neovisno o datumu objave popisa na mrežnim stranicama Ministarstva, odnosno neovisno o objavi i dopunama popisa A i B više puta godišnje.

Budući da će se popisi A i B četiri puta godišnje nadopunjavati knjižnice će također promptno i kontinuirano nadopunjavati jedinstveni popis otkupljenih knjiga koji će po utrošku svih odobrenih sredstava predati kao završno izvješće.

Na temelju podataka o kupljenim knjigama koje će knjižnice promptno i kontinuirano unositi u sustav, Ministarstvo kulture i medija objavljivat će sukladno indikativnom kalendaru privremena Izvješća o tijeku otkupa knjiga na mrežnim stranicama Ministarstva, a završno izvješće o otkupu knjiga u 2024. godini objavit će se po završetku izvještajnog razdoblja.

Izvješće o otkupljenim knjigama će se temeljiti na objavljenim popisima knjiga (A i B) koji će sadržavati sljedeće podatke:

- autor(i) i naslov djela
- vrsta djela
- nakladnik

a knjižnice će popise dopunjavati sljedećim podacima:

- datum inventarizacije knjige
- broj kupljenih primjeraka pojedinog naslova
- maloprodajna cijena po kojoj je knjiga kupljena (uz uračunat eventualni popust)
- način na koji je knjiga kupljena (izbor iz padajućeg izbornika)

U slučaju da su knjižnice od 1. do 6. tipa sredstvima iz drugih izvora već pribavile dovoljan broj primjeraka naslova s popisa A, te knjige također trebaju evidentirati u sustavu, a namjenska sredstva mogu utrošiti na druge naslove s popisa A ili B u potrebnom broju primjeraka, ovisno o vlastitim potrebama.

Knjižnice mogu slobodno birati način na koji će kupiti knjige – u knjižari, putem web knjižara, od distributera ili direktno od nakladnika, na sajmovima knjiga i sl. – te neovisno i samostalno dogovarati uvjete kupovine knjiga, uključujući i eventualne popuste tijekom cijele godine, neovisno o Ministarstvu kulture i medija, ali uz pridržavanje odredbi Sporazuma o jedinstvenoj cijeni knjige.

Knjižnicama koje ne budu redovito unosile podatke o inventarizaciji propisanih A i preporučenih B knjiga kupljenih odobrenim namjenskim sredstvima neće se odobriti sredstva za otkup knjiga u sljedećoj godini.

Po potpisivanju ugovora knjižnicama će se isplatiti **95% odobrenih sredstava, dok će se ostatak od 5% isplatiti knjižnicama po utrošenim sredstvima na temelju dostavljenog izvješća o otkupljenim knjigama najkasnije do 15. prosinca 2024.**

Rok za kupnju knjiga i dostavu konačnog izvješća za narodne knjižnice je **15. prosinca 2024. godine**. Izvješće o otkupljenim knjigama izrađuje se na propisanom digitalnom Obrascu za izradu izvješća o izvršenom programu u 2024. godini, dostupnom u modulu odobrene e-Prijavnice.

Navodeći potreban godišnji iznos sredstava, narodne knjižnice iskazuju svoj interes isključivo elektroničkim putem kroz sustav ePisarnice na obrascu (e-prijavnici) br. 20a: <https://e-prijavnice.min-kulture.hr/e-pisarnica> od 1. veljače do 28. veljače 2024. godine.

Knjižnicama koje ne potroše sredstva namjenski neće se odobravati sredstva za otkup knjiga u sljedećoj godini, a neopravdana i neutrošena sredstva vratit će se u državni proračun sukladno potpisanom ugovoru.

Nakladnici koji neće biti u mogućnosti knjižnicama (po njihovoj narudžbi) isporučiti propisane i preporučene knjige s popisa A i B objavljenima na www.min-kulture.gov.hr neće se sljedeće godine moći prijavljivati za otkup, odnosno njihove se prijave neće uzimati u razmatranje.

PROPISI KOJI SE PRIMJENJUJU (dostupni na <https://min-kulture.gov.hr/propisi-543/543>)

- Zakon o kulturnim vijećima i financiranju javnih potreba u kulturi (NN83/22)
- Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, NN 98/19)
- Sporazum o jedinstvenoj cijeni knjige
- **Nacionalna strategija poticanja čitanja** https://min-kulture.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Nacionalna%20strategija%20poticanja%20%C4%8Ditanja_tekst.pdf